

Természetesség értékelése az erdőleltár alapján

*Szerzők: Bartha Dénes, Tímár Gábor, Kolozs László,
Nagy Kinga, Solti György*

Agrárminisztérium, 2019. 11. 05.

Az erdőtermészetesség

- **Természetesség** = A természeti folyamatok szabad érvényesülése, és az e folyamatok által kialakított jellemzők megléte.
- Az erdők minőségét és a minőségben beállt változásokat lehet a természetesség vizsgálatával rögzíteni.
- A különböző erdőfenntartási módszerek a természetesség szempontjából (is) összehasonlíthatók és értékelhetők.

Az erdőtermészetesség

Mire jók az erdőtermészetességi adatok?

Az erdőtermészetességi mutató (és komponensei) segítségével számszerűen megállapítható, hogy

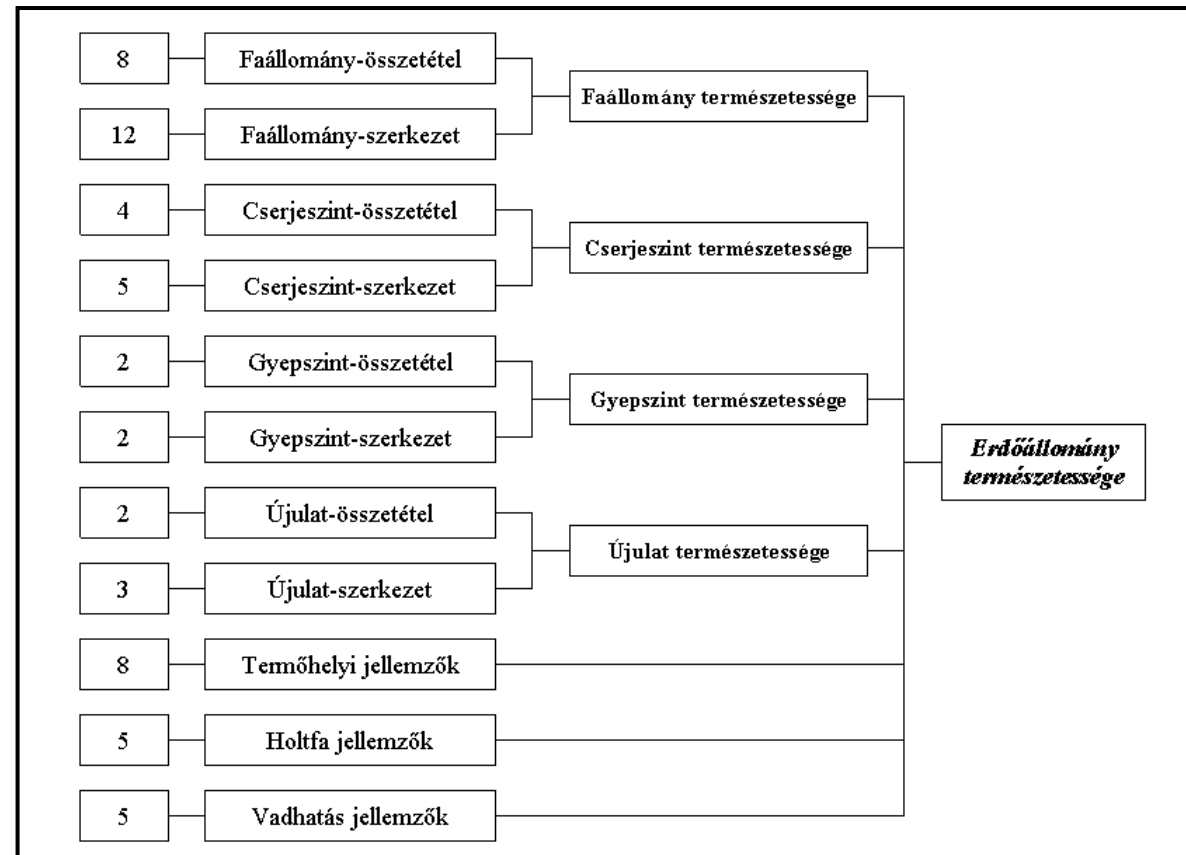
- az üzemtervezés időpontjában (ill. a változások követésével bármely későbbi időpontban) milyen az erdőrészlet természetessége → *állapotrögzítés*;
- történt-e változás (javulás, leromlás) az erdőrészlet természetességében bármely két időpontja között → *folyamatrögzítés = monitoring*;
- milyen az egyes erdőgazdálkodók erdeinek, az erdészeti tájak, tájcsoportok, az ország erdeinek természetessége → *erdőterületek minősítése*;
- milyen az egyes állománytípusok természetessége → *erdőállományok minősítése*;
- az alkalmazott erdőgazdálkodási és erdőkezelési módszereink hatásait tekintve mennyire természetközeliak → *módszerek minősítése*;
- milyen szerkezeti, összetételi, működési jellemzők érzékenyebbek az erdőtermészetesség szempontjából, melyeket lehet könnyebben javítani → *indikátorok minősítése*.

Előzmények

A magyarországi erdők természetességének vizsgálata – TERMERD-projekt 2001 – 2005

ASZALÓS RÉKA – BARTHA DÉNES – BODONCZI LÁSZLÓ – BÖLÖNI JÁNOS – KENDERES KATA – ÓDOR
PÉTER – STANDOVÁR TIBOR – SZMORAD FERENC – TÍMÁR GÁBOR

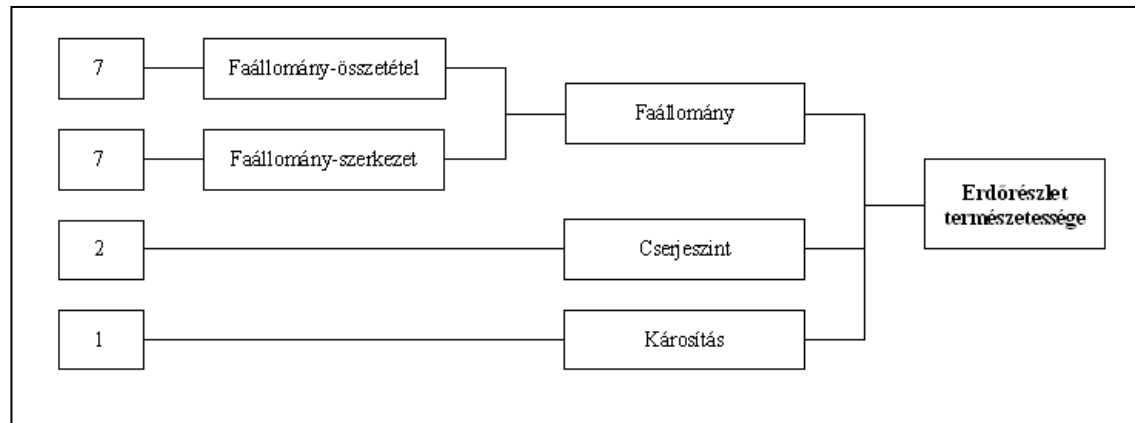

Előzmények

Az egyszerűsített erdőtermészetesség értékelő módszer 2005 – 2010

BARTHA DÉNES – STANDOVÁR TIBOR – TÍMÁR GÁBOR

- Az erdőtvényben előírtaknak megfelelünk.
- Ne csak összetételi jellemzőket vegyünk figyelembe.
- Ne csak kategóriákkal legyen rögzíthető a természetesség, hanem folytonos mutatóval is.
- Csak (célrányosan bővített?) adattári adatokból származtassuk a természetességi mutatót (kényszerből).

Előzmények

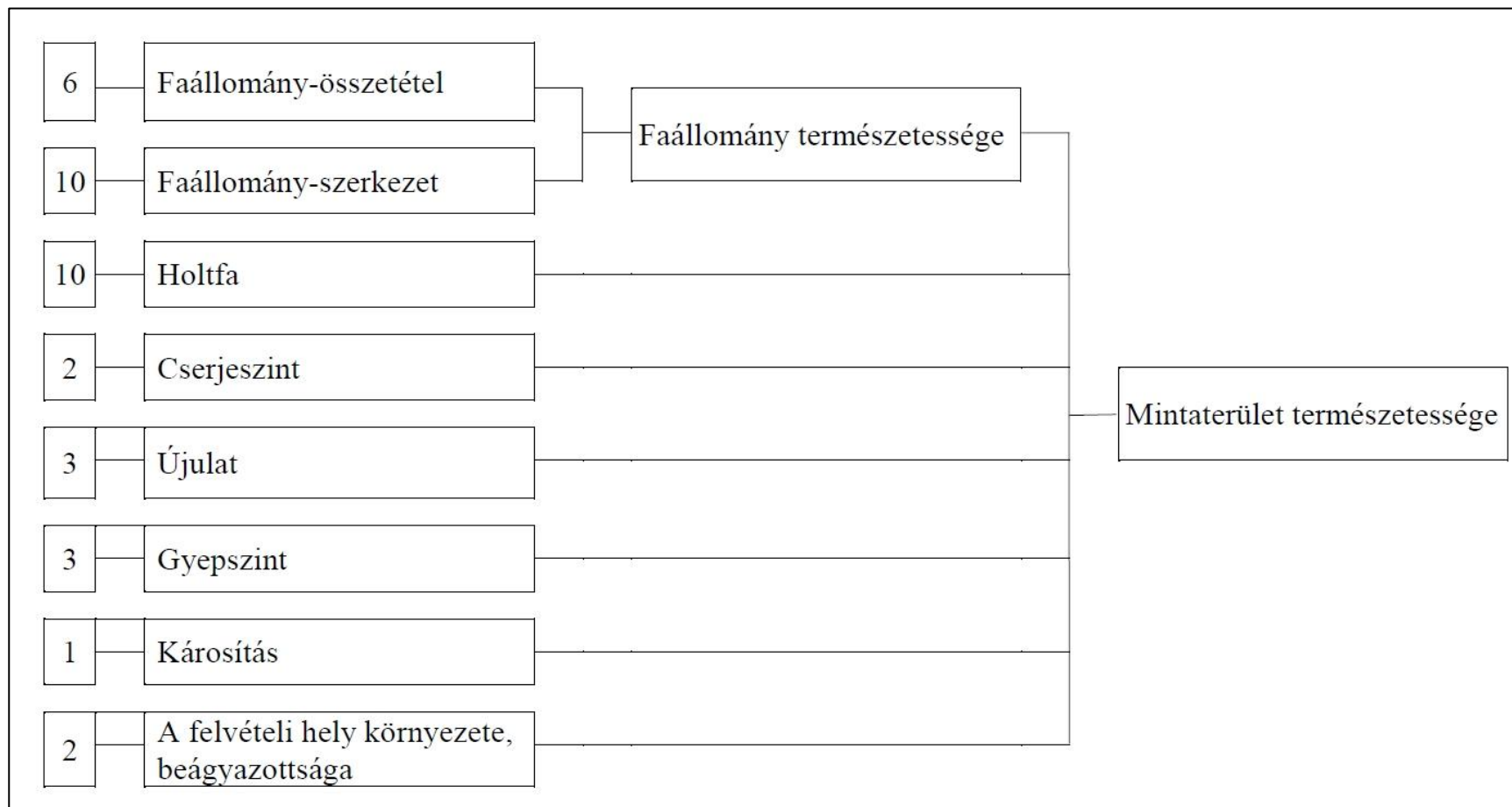
Az MGSZH KEI értékelő módszere 2009

- Nincs **referencia** („a bolygatatlan erdők természetes összetételéhez, szerkezetéhez...” → PTE).
- Elsősorban a (fő)fafajok **őshonossága** és **intenzív terjedése** alapján differenciál (termőhelyhonosság?).
- Az **erdőszerkezeti jellemzőket** nem veszi figyelembe.
- Erdőrészlet szintű adatok vannak (TERMMUT), tájszintű értékelés hiányzik.
- Módosítás (egy kategóriával) szubjektív.
- Az első kategória („természetes”) gyakorlatilag hiányzik.

Erdőtermészetesség az erdőleltár alapján

BARTHA DÉNES – TÍMÁR GÁBOR – KOLOZS LÁSZLÓ – NAGY KINGA – SOLTI GYÖRGY

Erdőtermészetesség az erdőleltár alapján

Előnyök

- Az erdőleltározás terepi és irodai munkáihoz kapcsolható.
- Objektív, mért adatokra támaszkodik.
- Költséghatékony módszer finomabb változások táji léptékű (országos) nyomon követésére.
- A hazai erdők természetessége és természetességének változása sokféle szempontból vizsgálható (pl. PTE-k szerint, az érintett erdőrészek adataival összekötve, erdészeti beavatkozások szerint).

Erdőtermészetesség az erdőleltár alapján

Hátrányok és aggályok

- Elegendő méretűek-e a felvételi területek?
- Reprezentatív-e tájakra és erdőtársulás-csoportokra nézve?

Köszönjük a megtisztelő figyelmet!

AGRÁRMINISZTERIUM

ERŐSEZÉSI TUDOMÁNYOS INTÉZET
Forest Research Institute

NEMZETI
FÖLDÜGYI KÖZPONT

